

Strana 1 / Side 1

 Alessandro Scarlatti 21:28
ARIANNA

 Kantáta pro soprán a orchestr / Cantata for soprano and orchestra
 Realizace Milan Munclinger / Presentation by Milan Munclinger

1. Introduzione
2. Recitativo „Ebra d'amor fuggia“
3. Aria „Pur ti stringo“
4. Recitativo „Ribaciolla Teseo“
5. Aria „Stringa sí dolce nodo“
6. Recitativo „Ma poi che desta“
7. Aria „Ingoiatelo, laceratelo“
8. Recitativo „Ah che son con Teseo“
9. Aria „Struggiti o core in pianto“
10. Recitativo „Si disse che in tanto pianse“

 Zpívá / vocal: Brigita Šulcová
 Ars rediviva, řídí / conducted by Milan Munclinger

 Continuo v recitativech Josef Hála — cembalo
 František Sláma — violoncello
 Continuo in the recitatives: Josef Hála — harpsichord,
 František Sláma — cello

Strana 2 / Side 2

 1. Jan Tausinger: 11:52
AVE MARIA pro soprán, recitaci a orchestr
AVE MARIA for soprano, recitation and orchestra

 2. Anton Webern 4:18
TRÍ PÍSNĚ na básně Hildegard Jone, op. 25
THREE SONGS on poems by Hildegard Jone, Op. 25
 Wie bin ich froh
 Das Herzens Purpurvogel fliegt durch Nacht
 Sterne, Ihr silberne Bienen der Nacht

 3. Anton Webern 7:33
ČTYŘI PÍSNĚ, op. 12
FOUR SONGS, Op. 12
 Der Tag ist vergangen (lidová poezie / folk poetry)
 Die geheimnisvolle Flöte (Li-Tai-Po)
 Schien mir's als ich sah die Sonne (August Strindberg)
 Gleich und gleich (Johann Wolfgang Goethe)

 Brigita Šulcová — zpěv/vocal
 Jana Štěpánková — recitace/recitation
 Jarmila Kozderková — klavír/piano
 Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK
 řídí Josuas Domarkas
 Prague Symphony Orchestra
 under Josuas Domarkas

 Nahráno: Smetanovo divadlo a Dvořákova síň
 Domu umělců, Praha 1978
 Recorded in the Smetana Theatre and the Dvořák Hall
 of the House of Artists, Prague, 1978
 Převzaté snímky Čs. rozhlasu Praha (2, 3/2)

 Hudební režie / Music Director: Dr. Jaroslav Smolka
 Zvuková režie / Sound Engineer: Tomáš Zilka

Brigita Šulcová

Scarlatti

Webern

Tausinger

Jméno Brigity Šulcové jsme si zvykli vídat na koncertních programech zejména soudobé hudby. Je to mezi našimi pěvci dosti nevšední zjev — s dychtivostí stát u zrodu novinky, mnohdy být její inspirátorkou, a napomáhat jí neúnavně k životu, aby pronikla k lidem, stala se jim srozumitelnou a — nezapomenutelnou. Takový byl třeba případ cyklu pro soprán, flétnu, basklarinet, klavír a bicí Čmáranice po nebi. Jan Tausinger jimi tehdy v roce 1967 promluvil s překvapivou originalitou a sdělností. Chlebnikovovy verše učarovaly pěvkyni a pak i skladateli a na koncertní pódium vstoupila zvláštní poetická atmosféra, nové citění krásy i bolesti života. B. Šulcová výborně vystihla kromobýčejnou artikulační stránku svého partu i vyhraněné básnické a hudební citění. Plným právem obdržela tehdy roku 1968 za svůj výkon Cenu kritiky.

Podobným případem je skladba zařazená na naší desku — Ave Maria, psaná pro soprán, recitaci a orchestr, uvedená poprvé v roce 1972. Jan Tausinger tu uchoopil společensky závažný námět nevšedním způsobem: bez bombastu, z nitra se tu nazhávají nervní hudební organismus. Smutek všech žen světa — z Guernicy, Oradouru, Lidice, Coventry, Voroněže, všech Marií nové doby, které nesly za války kříž svého utrpení, tu zní v sólovém sopráně. Brigita Šulcová tu rozklenula nádherný gotický oblouk melismatického zpěvu; v sepětí s českými slovy recitace se latinská modlitba stává vášnivým apelem ke světu: dejte konečně nám ženám a dětem mír! Rozhlasová nahrávka byla po právu oceněna na mezinárodní skladatelské tribuně UNESCO v Paříži.

Kde je příčina vztahu Brigity Šulcové k moderní hudbě? Její odpověď zní: bylo mi šestnáct let, když mi učarovala Její pastorkyňa. Janáček byl pro mne zjevení. Byla jsem jím posedlá, musela jsem slyšet všechno, co bylo dostupné... Ten stav vlastně trvá dodnes — pídím se po všem, co vyšlo, ať v notách nebo na deskách... Tahle „posedlost“ vlastně rozhodla, že se B. Šulcová nevzdala zpěvu, ani když první pokus na konzervatoři neměl úspěch. Začala zpívat v Ústředním souboru ministerstva vnitra (1955), později v Ústřední hudbě MV jako sólistka. Roku 1964 se stala členkou sboru Národního divadla, roku 1969 sólistkou Pražského filharmonického sboru, kde působila do roku 1973. Tady zpívala sólový part ve Stravinského Svatbách, v Ošklivém kachňátku S. Prokofjeva, v Janáčkově Glagolské mši, v Gilgameši B. Martinů a v řadě dalších kantát a oratorií. Na scéně ND vytvořila několik sopránových rolí (mj. Annu ve Stravinského Životě prostopášníka, Katrenu v Suchoňově Krútně). Dnes se věnuje převážně koncertní činnosti.

Zvláštní kapitolu by zasloužil její podíl na uvádění novinek českých, slovenských i zahraničních skladatelů na symfonických koncertech a komorních středách Svazu českých skladatelů a koncertních umělců (uveďme tu alespoň Portrét ženy I. Jiráka, Manon Lescaut Z. Šestáka, baladu Vandrovali hudeci A. Košťála nebo Requiem I. Jirko). Za speciální zmínku stojí premiéra cyklu D. Šostakoviče Satiry — obrázky na slova S. Černova, který byl uveden Hudebním informačním střediskem ČHF v roce 1975 na festivalu ruské a sovětské hudby. Jemná i sřízavá ironie veršů, geniální hudební zkratka, to vše bylo postiženo v interpretaci B. Šulcové pozoruhodně citlivě — cyklus by si rozhodně zasloužil gramofonový snímek. (Jiný cyklus Šostakovičův, Sedm písní pro soprán, housle, violoncello a klavír na A. Bloka, kde je úloha interprety vokálního partu mimořádně vypjatá, už na desce PANTONU vyšel.) Vztah B. Šulcové k soudobé tvorbě došel uznání i v zahraničí — Nářek bojovníkovy ženy L. Kubíka, kde soprán vedený v expresivních vokalizacích tvoří protiváhu k originální recitaci starých vietnamských veršů, byl oceněn na mezinárodní skladatelské tribuně UNESCO roku 1974 v Paříži. Dokonalá hlasová technika a šíře možností jejího tvárného hlasu inspiruje bohatě skladatele a přímo podněcuje k rozšíření jejich hudebního slovníku. Zahraniční kritiky zdůrazňují téměř nevyčerpatelné umění hlasových nuancí, krásný, kultivovaný tón, neuvěřitelná crescendo a decrescenda... To se konstatovalo roku 1977 v tisku NDR. Téhož roku jsme na Pražském jaru obdivovali její mimořádné výrazové schopnosti v Deníku Táni Savičové Juraje Hatríka. Dnes už jsou na jejím stole připraveny další skladby — A. Parsche Předjaří (pro soubor Musica Contemporanea), M. Štědrone Vyznání (na texty K. Marxe, pro soprán a Due Boemi), M. Báčorka Stereosinfonietta pro baryton, soprán a dva orchestry atd.

Orientace B. Šulcové v hudbě 20. století, její schopnost postihnout záměr autora, zvláštnosti nových technik je prostě obdivuhodná. Má za sebou na tomto poli mnoho cenné práce. Lze proto jen uvítat, že PANTON vybral pro její profilovou desku také skladby jednoho z významných představitelů hudební avantgardy, Antona Weberna; jsou to Čtyři písně pro zpěv a klavír op. 12 z let 1915–1917, díla subtilního lyrického výrazu a Tři písně op. 25 na verše básničky a malířky Hildegard Joneové pro zpěv a klavír z roku 1935. Pro ilustraci situace, v jaké tvořil, si připomeňme Webernova slova adresovaná žákům ve chvílích fašistického triumfu: „Dnes nemáme daleko k tomu, aby se člověk dostal do vězení jen proto, že je opravdovým umělcem...“ Webernova cesta k nové hudbě nebyla rozmarem, byl to člověk citící velkou odpovědnost umělce vůči rodící se společnosti, jak ostatně dokumentuje skutečnost, že vedl více než desetiletí ve Vídni dělnické koncerty. Webernovy písně jsou zřejmě blízké naturelu naší pěvkyně už tím, že autor své miniatury, vznikající usilovným vybrušováním tvaru, vždy dovedl k specifickému výrazu, že je naplnil křehkým melancholickým lyrismem na jedné straně a věcností, vtípem a jemnou ironií na straně druhé. Brigita Šulcová ráda zvládá technické nároky (všimněme si tu jen velkého rozpětí intervalového) a také určitá oproštěnost výrazu jí vyhovuje.

Teprve nakonec se dostáváme ke kapitole B. Šulcové a hudba minulosti. Také ta obsahuje mnoho zajímavého — písně, operní árie, vokální party kantát a oratorií. Jsou tu zastoupeni J. S. Bach, Haendel, Mozart, Beethoven, Schubert. Pro naši desku byla vybrána kantáta pro soprán, dvoje housle, basso continuo Arianna Alessandra Scarlattioho. Autor přelomu 17. a 18. věku se stal vůdčí osobností své doby vokálními kompozicemi, které hledaly nové cesty v odvážných harmonických spojkách i v bohatém hudebním výrazu, výstižně charakterizujícím postavy oper i kantát. B. Šulcová provedla Ariannu již koncertně a natočila ji pro Čs. rozhlas. Se svým tehdejší výkonem nejsem spokojena — poznamenala při našem setkání. Až půjde tento text do tisku, bude ji nově natáčet. Posлуhač bude mít příležitost posoudit nový výsledek tvořivé práce k sobě tak náročné interprety.

The name Brigita Šulcová is a familiar sight on concert programmes, particularly in connection with contemporary music, and many composers value her both as a source of inspiration and a perfect performer of new works. One evidence of these qualities of hers is the composition recorded here — the Ave Maria for soprano, recitation and orchestra, first performed in 1972, in which Jan Tausinger chose an unusual approach to a socially important theme. He entrusted the Latin text to the soprano and the Czech text to the reciter, communicating through them his appeal to the Marias of our day, who bore the cross of suffering at wartime. The Latin prayer is turned into a passionate appeal: bring peace at last to the women and the children!

After singing in the chorus of Prague's National Theatre, Brigita Šulcová went over to the Prague Philharmonic Chorus to sing — as soloist — the soprano parts of several important 20th century works (Stravinsky — The Wedding, Prokofiev — The Ugly Duckling, Janáček — Glagolithic Mass, Martinů — Gilgamesh). In The National Theatre, she was featured in several roles (Anna in Stravinsky's The Rake's Progress, the title role in Janáček's Jenůfa, Katrena in Suchoň's Krútně, and other roles). This PANTON record documents Brigita Šulcová's profound attachment to modern music by presenting her in two song cycles by Anton Webern — Four songs for voice and piano, Op. 12 (1915-1917), and Three songs Op. 25 on verse by the poetess and painter Hildegard Jone for voice and piano (1935). However, the record also shows B. Šulcová's masterful presentation of a demanding work by a Baroque innovator — the Cantata for soprano, two violins and basso continuo „Arianna“ by Alessandro Scarlatti.

 Cover © Oldřich Pošmurný, 1978
 Sleeve-note © Eva Pensdorfová, 1978
 Photo © Jaroslav Faigl, 1978
 Panton,